

משטרת ישראל
אגף המבצעים

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיין על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.010.18	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	פרק: שיטור וקהילה	
שם: נוהל הפעלה ושימוש באלה באירועי הפרות סדר			תאריך פרסום: 22/07/2020
			תאריך תחילה: 16/07/2020
			תאריך ביטול: 01/01/2024
			נוסח: 1

1. כללי:

- א. מ"י נדרשת במסגרת מילוי תפקידה עפ"י חוק, לשמור על הסדר הציבורי, ביטחון הנפש והרכוש, תוך הקפדה על זכויות היסוד של הפרט.
- ב. במסגרת זו מתמודדת מ"י מעת לעת עם אירועי הפרות סדר הפוגעים בסדר הציבורי במתארים, בהיקף וברמות חומרה משתנות.
- ג. במסגרת טיפול מ"י בהשלטת סדר ציבורי ופיזור הפגנות קיימת אפשרות לשימוש ב-אלה משטרתית לצורך פיזור מפרי סדר מתפרעים ו/או לביצוע מעצר.
- ד. לציין כי שימוש באלה נעשה גם בפעילויות משטרתיות נוספות כאמצעי שימוש בכוח.

2. הבסיס החוקי:

א. הוראות החוק:

- (1) חוק העונשין (תשל"ז, 1977).
- (2) חוק סדר הדין הפלילי - סמכויות אכיפה/מעצרים (תשנ"ו, 1996).
- (3) פקודת משטרה (תשל"א, 1971).
- (4) פקודת סדר הדין הפלילי (תשכ"ט, 1969).

ב. נהלים:

- (1) נוהל הטיפול המשטרתית בהפרות סדר מס' נוהל 220.010.10.

2) נוהל שימוש באמצעים בהפרות סדר מס' נוהל 220.010.11.

ג. מדרגים :

1) שימוש באלה ייעשה בהתאם לטבלת המדרגים ובהפרות סדר במדרג ד'.

2) להלן פירוט מדרגי הפס"ד :

א) מדרג א' – הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי :

- אסיפה או תהלוכה הפועלת בהתאם לתנאי הרישיון ואינה מלווה בהפרות סדר.
- אסיפה או תהלוכה בלתי חוקית (שלא ניתן לה רישיון או החורגת מתנאי הרישיון שניתן לה) אולם המפגינים אינם גורמים להפרעה לשגרת החיים, לרבות שימוש באמצעים המשבשים את התנועה.
- משמרת מחאה שאיננה כרוכה בהפרות סדר.

ב) מדרג ב' – הפרת סדר ציבורי ואי ציות להוראות המשטרה :

- קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך אי ציות להוראות שוטרים הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי ו/או בהפעלת התנגדות לפעולות השוטרים לפינויים מהמקום.

ג) מדרג ג' – הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנגדות אלימה :

הפגנות הכרוכות בהתנגדות אלימה תוך אי ציות להוראות השוטרים הניתנות לצורך שמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי, שמתקיים בהם אחד מאלה :

- המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או נזק לרכוש.
- המפגינים מתנהגים באלימות בהיקף נרחב כלפי הכוח המשטירתי הפועל לפיזור ההפגנה.
- המפגינים מתנהגים באלימות כלפי הציבור, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או לנזק לרכוש.
- המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות השוטרים לפיזור ההפגנה, וקיים חשש ממשי לחסימת צירים חיוניים ו/או חסימת גישה למוסדות שלטון מרכזיים.

ד) מדרג ד' – הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנהגות אלימה, קשה וחמורה :

- המפגינים מתנהגים כמפורט במדרג ג' כשבמסגרת התנגדותם לפיזור ההפגנה הם עושים בנוסף שימוש באמצעים וחפצים שונים כנגד כוחות המשטרה.

ה) השימוש באמצעים יעשה עפ"י טבלת המדרגים הבאה:

מדרג הפס"ד	אמצעים	סמכות מאשרת
מדרג א' הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי	ללא שימוש בכוח ובאמצעים	---
מדרג ב' קיימת הפרה של הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי	שימוש בכוח	מפקד האירוע
מדרג ג' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש	<ul style="list-style-type: none"> • מערכת אקוסטית 'צעקה' • רימון הלם • סוסים / פרשים • מכת"ז (מים, צבע, בואש) 	<ul style="list-style-type: none"> מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"מ מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו
מדרג ד' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה קשה וחמורה הכוללת שימוש בחפצים ובאמצעים שונים מצד מפרי הסדר כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש	<ul style="list-style-type: none"> • אלות • כדור 40 מ"מ ספוג • FN303 • גז מדמיע (רימון גז ידני, כד' גז 1.5 לסוגיו) • מדוכה רב קנית 'ונוס' 	מפקד מחוז או סגנו בהיעדרו

הערות למדרגי הפס"ד:

- ניתן לתת היתר מיוחד לשימוש ברימון גז מדמיע בהטלה ידנית במדרג ג', זאת בהתאם לנסיבות האירוע, במידה ולא קיימים לשוטר סל האמצעים המופיעים במדרג ג' (למעט רימון הלם) וזאת לאחר אישור שימוש עפ"י הסמכות המאשרת המופיעה במדרג ג'.
- השימוש באמצעים יעשה בהתאם לשיקולים מקצועיים ומבצעיים.

- שימוש באמצעים ייעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות ובטיחות על מנת למנוע סיכון מיותר.
 - יש לבחון התאמת האמצעי למאפיינים הספציפיים של הפרת הסדר תוך התייחסות ספציפית לתכונות של כל אמצעי.
 - יש להימנע ככל הניתן מהפעלת האמצעי כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון: ילדים, נשים הנחזות בהיריון, קשישים וכיו"ב.
 - במסכת השיקולים יילקח בחשבון מיקום ההפגנה – סביבת בית חולים, בית ספר, מקומות קדושים, מוסדות שלטון, צירי גישה וכד'.
 - הפעלת אמצעים תעשה על ידי מי שהוסמך לכך תוך הכרת הנהלים הרלבנטיים.
- ד. אין בהוראות נוהל זה בכדי לגרוע מסמכויות שוטר על פי כל דין, לרבות בכל הנוגע לסמכויות שימוש בכוח.

3. תחומי אחריות:

- אגף המבצעים – אחריות מטה כוללת לבניין הכוח של מ"י בתחום הפרות הסדר הכוללת כתיבת תורת הפעלה, נהלים, הנחיה מקצועית, קביעת רמת ההכשרה, אימוני שמירת כשירות, אמצעים, פיקוח ובקרה.
- אגף ההדרכה – אחריות כוללת לתחום ההדרכה, ההכשרה והאימונים במ"י.
- מג"ב – אחריות ביצוע הכשרות ואימונים בתחום הפרות הסדר.
- את"ל – אחריות לניהול מלאי ותחזוקת צל"מ תחמושת אלפ"ה.
- קרפ"ר – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי רפואה.
- יועמ"ש – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים אפ"ק בהיבטי ייעוץ משפטי.
- בטיחות – אחריות הנחייה ודגשי בטיחות.
- מחוזות – אחריות הפעלת הכוח והאמצעים בתחומן.

4. תיאור האמצעי:

- א. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ב. שימוש באלות - ייעשה רק באלות שאושרו לשימוש במשטרת ישראל.

5. הפעלת האמצעי:

- א. שימוש באלה יעשה על ידי שוטר שעבר הכשרה בהתאם לסוג האלה.
- ב. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ג. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.

6. תיעוד ודיווח:

- א. שימוש באלה מחייב תיעוד ודיווח אשר יתבצע באמצעות מערכת הדיווח המשטרתית בשירת הסירנה.
- ב. יש למלא דו"ח שימוש באמצעי אשר יפרט לגבי הפעילות המבצעית ויכלול את הפרטים הבאים: תאריך, שעה, מקום, מס' אירוע, נסיבות האירוע, מס' משוער של מפגינים, סמכות מאשרת להפעלת האמצעי, האם נפגעו אנשים וכל פרט רלבנטי אחר.
- ג. אירועים חריגים ידווחו מידית לרמה הממונה במחוז לרמה הארצית.

7. הכשרה ושמירת כשירות:

- א. סעיף זה נמחק לאור אי חשיפת שיטות פעולה ואמצעים.
- ב. ההכשרה תתבסס עפ"י תיק יסוד של אגף ההדרכה.
- ג. שמירת כשירות תתבצע במסגרת אימוני היחידות.